

บทที่ 3

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปู่ย่าตายายและหลาน ตามการรับรู้ของปู่ย่าตายายในเขตกรุงเทพมหานคร ตัวแปรในการวิจัย มีดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ การเป็นญาติฝ่ายพ่อฝ่ายแม่ การศึกษา รายได้ และการรับรู้บทบาทของปู่ย่าตายาย

ตัวแปรตาม ได้แก่ คะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ย่าตายายและหลาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นกลุ่มปู่ย่าตายายที่มีหลานอายุระหว่าง 6 – 9 ปี อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันกับหลาน และมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ตามวัย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจากผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถมศึกษา) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถมศึกษา) โรงเรียนวัดพลับพลาชัย โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ โรงเรียนวัดพระยาหยั่ง โรงเรียนวัดวิมุตติยาราม โรงเรียนวัดเทพลีลา และโรงเรียนประชานิเวศน์ (ฝ่ายประถมศึกษา) จำนวนทั้งสิ้น 174 คน ผลการวิจัยพบดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 3.1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรอิสระ ($n = 174$)

ตัวแปรอิสระ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	86	49.40
	หญิง	88	50.60
	รวม	174	100.00
อายุ (ปี)	41- 50	13	7.50
	51 -60	39	22.40
	61 -70	63	36.20
	สูงกว่า 71 หรือเท่ากับ 71	59	33.90
	รวม	174	100.00

ตารางที่ 3.1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรอิสระ($n = 174$) (ต่อ)

	ตัวแปรอิสระ	จำนวน	ร้อยละ
การเป็นญาติ	ญาติฝ่ายบิดา(ปู่-ย่า)	75	43.10
	ญาติฝ่ายมารดา(ตา-ยาย)	99	56.90
	รวม	174	100.00
ระดับการศึกษา	ไม่มีการศึกษา	24	13.80
	ประถมศึกษา	87	50.00
	มัธยมศึกษา/ปวช.	24	13.80
	อนุปริญญา/ปวส.	5	2.90
	ปริญญาตรี	15	8.60
	สูงกว่าปริญญาตรี	19	10.90
	รวม	174	100.00
ระดับรายได้ (บาท)	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 7,000	92	52.90
	7,001 – 15,000	30	17.20
	15,001 หรือสูงกว่า	52	29.90
	รวม	174	100.00
การรับรู้บทบาทของ ปู่ย่าตายาย	รับรู้บทบาทสูง	87	50.00
	รับรู้บทบาทต่ำ	87	50.00
	รวม	174	100.00

จากตารางที่ 3.1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

ตัวแปรเพศแบ่งเป็น เพศหญิงและเพศชาย โดยกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 49.40 เพศหญิงมีจำนวน 88 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.60

ตัวแปรอายุแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 อายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มที่ 2 อายุระหว่าง 51 - 60 ปี มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 กลุ่มที่ 3

อายุระหว่าง 61 – 70 ปี มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 และกลุ่มที่ 4 สูงกว่าหรือเท่ากับ 71 ปี มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุด

ตัวแปรการเป็นญาติฝ่ายบิดาหรือมารดา กลุ่มที่ 1 ญาติฝ่ายบิดา(ปู่ – ย่า) มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 ญาติฝ่ายมารดา (ตา-ยาย) มีจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 56.90

ตัวแปรระดับการศึกษาแบ่งเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ ไม่มีการศึกษามีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 ระดับประถมศึกษาที่มีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุด ระดับมัธยมศึกษา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 ระดับอนุปริญญา/ประกาศนียบัตรชั้นสูง มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 ระดับปริญญาตรี 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 และระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90

ตัวแปรรายได้แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 รายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 7,000 บาท มีจำนวน 92 คนคิดเป็นร้อยละ 52.90 กลุ่มที่ 2 7,001 – 15,000 บาท มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 17.20 และกลุ่มที่ 3 รายได้ 15,001 บาทหรือสูงกว่าขึ้นไป มีจำนวน 52 คนคิดเป็นร้อยละ 29.90

ตัวแปรการรับรู้บทบาทของปู่ย่าตายาย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 รับรู้บทบาทของปู่ย่าตายายสูง มีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และกลุ่มที่ 2 คือ รับรู้บทบาทของปู่ย่าตายายต่ำ มีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ตารางที่ 3.2

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันไพรดักซ์โมเมนต์ระหว่างคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและกับตัวแปรอิสระ ($n=174$)

	คะแนน ความสัมพันธ์	การเป็น ญาติฝ่าย			ระดับ			การรับรู้	
		เพศ	บิดา/มารดา	AGE1	AGE2	AGE3	การศึกษา	รายได้	บทบาทของ ปู่ตายาย
คะแนน									
ความสัมพันธ์	1.00								
เพศ	.177**	1.00							
การเป็นญาติ									
ฝ่ายบิดา/			1.00						
มารดา									
AGE1	-.027	-.068	-.020	1.00					
AGE2	.023	.118	-.061	-.405**	1.00				
AGE3	.094	.237	.159	-.214**	-.153	1.00			
ระดับ									
การศึกษา	.054	-.310**	.094	-.011	-.210**	-.154	1.00		
ระดับรายได้	.117	-.271**	.010	-.048	-.220**	-.149	.729**	1.00	
การรับรู้									
บทบาทของ	.644**	.109	-.011	.027	.075	.155	-.028	.010	1.00
ปู่ตายาย									

** $P < .01$

จากตารางที่ 3.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคือ ตัวแปรเพศ อายุ การเป็นญาติฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่ ระดับการศึกษา ระดับรายได้และการรับรู้บทบาทของปู่ตายาย พบว่าไม่เกิดสภาวะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity)

ทั้งนี้พบว่าตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ต่อคะแนนความสัมพันธ์ของปู่ตายายและหลานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ เพศ ($r = .177$) การรับรู้บทบาทของปู่ตายาย ($r = .644$) โดยทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์กับคะแนนความสัมพันธ์ของปู่ตายายและหลานในทิศทางบวก นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรเพศมีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรระดับการศึกษา ($r = -.310$) และระดับรายได้ ($r = -.271$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับรายได้ ($r = .729$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3.3

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแบบพหุคูณของตัวแปรการรับรู้บทบาทของปู่ตายายและคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลาน (n=174)

ตัวแปรอิสระ	คะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลาน			
	B	S.E	Beta	t
การรับรู้บทบาท	1.163	.105	.646	11.084**
	R = .646	R ² = .417	Adjusted R ² = .413	
	S.E = .103		a = 90.842	

**p<.01

จากตารางที่ 3.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแบบพหุคูณด้วยวิธีการวิเคราะห์แบบขั้นตอนโดยนำเข้าทีละตัวแปร (Stepwise) โดยใช้สถิติทดสอบ t พบว่าจากตัวแปรอิสระทั้งหมด 6 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ การเป็นญาติฝ่ายบิดาหรือมารดา ระดับการศึกษาระดับรายได้ และการรับรู้บทบาทของปู่ตายาย มีตัวแปรเพียงเพียง 1 ตัว ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ตัวแปรการรับรู้บทบาทของปู่ตายาย ส่วนตัวแปรอิสระอื่น ๆ คือ เพศ อายุ การเป็นญาติฝ่ายบิดาหรือมารดา ระดับการศึกษา และระดับรายได้ไม่มีผลต่อการอธิบายความแปรปรวนของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลาน ทั้งนี้พบว่ากรรับรู้บทบาทของปู่ตายายสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานได้ร้อยละ 41.7 (R² = .417) และเมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนจะสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานได้ร้อยละ 41.3 (Adjusted R² = .413) ซึ่งเป็นการทำนายคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายที่เหมาะสม โดยสามารถเขียนเป็นสมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

คะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลาน = 90.842 + .646 X การรับรู้บทบาทของปู่ตายาย

นั่นคือ ถ้าการรับรู้บทบาทของปู่ตายายเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย คะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานจะเพิ่มขึ้น .646 คะแนน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

ตารางที่ 3.4

ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยตายและหลานกับการรับรู้บทบาทของผู้ตาย
จำแนกตามระดับอายุ($n=174$)

การรับรู้บทบาท	ระดับอายุ (ปี)	Mean	S.D	n
รับรู้บทบาทต่ำ	41 - 50	117.60	17.009	5
	51 - 60	126.55	18.208	20
	61 - 70	126.74	19.943	31
	สูงกว่าหรือเท่ากับ71	125.55	21.820	31
	รวม	125.75	19.898	87
รับรู้บทบาทสูง	41 - 50	173.38	8.684	8
	51 - 60	163.84	13.217	19
	61 - 70	158.25	16.961	32
	สูงกว่าหรือเท่ากับ71	160.29	14.506	28
	รวม	161.52	15.205	87
Total	41 - 50	151.92	30.628	13
	51 - 60	144.72	24.599	39
	61 - 70	142.75	24.257	63
	สูงกว่าหรือเท่ากับ71	142.03	25.501	59
	รวม	143.63	25.169	174

จากตารางที่ 3.4 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้บทบาทของผู้ตายต่ำและอายุ 41 - 50 ปี มีจำนวน 5 คน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยตายและหลานเท่ากับ 117.60 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 17.009 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้บทบาทของผู้ตายต่ำและอายุ 51 - 60 ปี มีจำนวน 20 คน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยตายและหลานเท่ากับ 126.55 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 18.208 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้บทบาทของผู้ตายต่ำและอายุ 61 - 70 ปี มีจำนวน 32 คน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยตายและหลานเท่ากับ

126.74 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 19.943 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้บทบาทของปู่ตายายต่ำ และอายุสูงกว่า 71 หรือเท่ากับ 71 ปี มีจำนวน 31 คน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานเท่ากับ 125.55 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 21.820 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้บทบาทของปู่ตายายสูงและอายุ 41 - 50 ปี มีจำนวน 8 คน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานเท่ากับ 173.38 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.684 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้บทบาทของปู่ตายายสูงและอายุ 51 - 60 ปี มีจำนวน 19 คน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานเท่ากับ 163.84 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13.217 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้บทบาทของปู่ตายายสูงและอายุ 61 - 70 ปี มีจำนวน 32 คน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานเท่ากับ 158.25 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.506 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้บทบาทของปู่ตายายสูงและอายุสูงกว่า 71 หรือเท่ากับ 71 ปี มีจำนวน 28 คน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานเท่ากับ 161.52 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.205 ซึ่งปู่ตายายที่รับรู้บทบาทของปู่ตายายสูงและมีอายุต่ำ 41 - 50 ปี เป็นกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (Mean= 173.38) และปู่ตายายที่รับรู้บทบาทของปู่ตายายต่ำและอายุ 41 - 50 ปี เป็นกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด (Mean= 117.60)

ตารางที่ 3.5

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลาน กับตัวแปรระดับอายุและตัวแปรการรับรู้บทบาทของปู่ตายาย($n=174$)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระดับอายุ	243.941	3	81.314	.260
การรับรู้บทบาท	45394.254	1	45394.254	145.069**
อายุ X การรับรู้บทบาท	1554.851	3	518.284	1.656
ความคลาดเคลื่อน	51943.879	166		
รวม	3699246.000	174		

** $P < .01$

จากตารางที่ 3.5 ผลของการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางระหว่างคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานกับตัวแปรอายุและการรับรู้บทบาทของปู่ตายาย พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวแปรอายุและการรับรู้บทบาทของปู่ตายายไม่ส่งผลร่วมกันต่อคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลาน แต่ทั้งนี้พบว่าการรับรู้บทบาทของปู่ตายายเป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวเท่านั้นที่ส่งผลต่อคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการรับรู้

บทบาทที่แตกต่างกันส่งผลต่อคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานในตารางที่ 3.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับรู้บทบาทสูงนั้นมีคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลานสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับรู้บทบาทของปู่ตายายต่ำ ทั้งนี้พบว่าตัวแปรอายุไม่ส่งผลต่อคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างปู่ตายายและหลาน จึงไม่ต้องทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่